

Юрій Іздрик

«ВИШИВАНКА»

«МОЛИТВА»

-
- У журналі «Четвер» подається автобіографія Юрія Іздрика: „Іздрик (Дерибас) Юрко – це я (див. також “Людина”). За часом народження – Шістдесятник. За місцем народження – хімік. За переконаннями – гігієніст. Вічний дилетант. Займаюся музикою, літературою, візуальним мистецтвом. У характері – парадоксальне поєднання демонстративності (на межі з ексгібіціонізмом) і патологічної інтровертованості. Мутант. Герой Чорнобильської битви ”

- Юрій Романович Іздрик — український прозаїк, поет, культуролог, автор концептуального журнального проекту "Четвер" — народився 16 серпня 1962 року в Калуші (Івано-Франківська область).

-
- Юрій Іздрик у школі вчився на відмінно, любив математику, грав у шкільному ансамблі. Тоді ж почав цікавитися літературою: читав Всеволода Нестайка, Степана Руданського, О. Купріна.
  - У 14 років написав перші вірші, щоправда російською мовою.
  - Особливу роль у літературній творчості митця відіграв чотиритомник Хемінгуея, котрий став "першим підручником справжньої української літературної мови" і дав зрозуміти, "що всі речі, всі емоції, всі переживання, все взагалі можна передати своєю рідною мовою".

- Ю. Іздрик також закінчив музичну школу по класу віолончелі та фортепіано, самотужки опанував гру на гітарі та мандоліні. По закінченні школи вступив на навчання у Львівський політехнічний інститут на механіко-технологічний факультет. У студентські роки вивчав історію мистецтва, відвідував публічні лекції з мистецтвознавства, грав у рок-гурті, брав участь у постановках самодіяльного студентського театру.

-
- Закінчивши університет у 1984, Юрко Іздрик почав працювати інженером на Івано-Франківському заводі автоматизованих ливарних машин (1984-1986), згодом — у Калуському науково-дослідному інституті галургії (1986-1990).
  - Наприкінці 80-их письменник активно включився у мистецьке життя: брав участь у численних мистецьких акціях, виставках, співпрацював з обласною комсомольською газетою.

- 1989 розпочалася історія легендарного журналу — "Четвер". Перші два номери були самвидавними. У 1990 на одному з мистецьких заходів Іздрик познайомився з Юрієм Андруховичем, що стало визначальним у житті автора. Юрко запропонував Андруховичу разом випускати "Четвер", на що той одразу ж погодився. Кілька років митці працювали над журналом разом. Дружні стосунки Ю. Андрухович та Ю. Іздрик підтримують до сьогодні.

-
- Перші твори письменника з'явилися друком у самвидавних випусках журналів "Четвер" та "Відрижка" (Польща). В останньому надруковані перші вірші. У "Четверзі" були опубліковані цикл оповідань "Остання війна" та поетичний цикл "Десять віршів про Батьківщину".
  - Після появи перших творів дехто з критиків вважав, що "Іздрик — це фікція, псевдонім Андруховича". Це й не дивно, адже у деяких творах Іздрика, Андруховича, а також Прохаська перегукуються певні сюжети, герої та навіть фрази, що й об'єднує та вирізняє творців "станіславського феномену" своєю оригінальністю.
  - З часом Юрко Іздрик заявив себе як неординарний митець і ні про який плагіат вже мова не йшла.

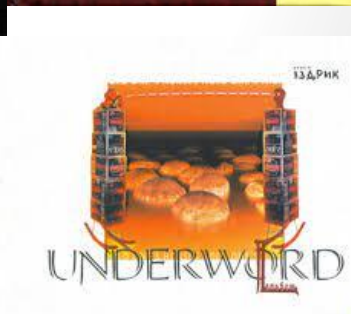
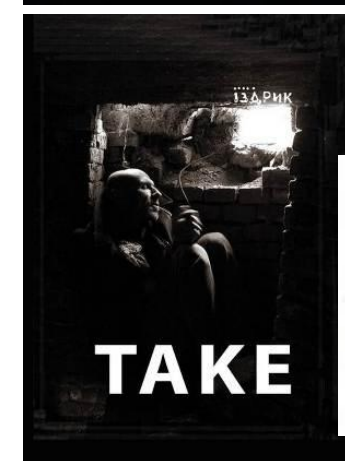
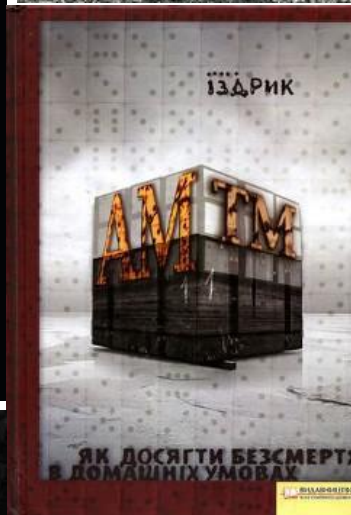
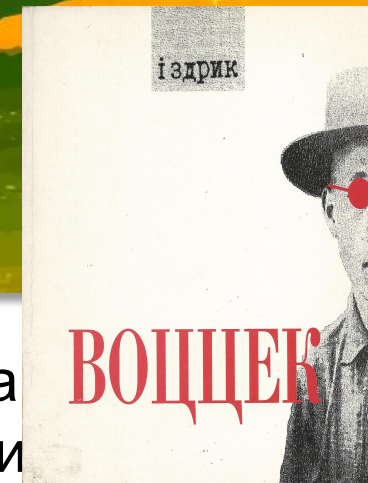
- Після літературного дебюту митець ненадовго перериває письменницьку творчість.
- Окрім редакції "Четверга", Іздрик починає активно займатися **малярством** (1990-1994). Про це свідчить участь у численних художніх виставках.
- Поміж цим займається художнім оформленням книжок і журналів.
- **Проводить персональні виставки** — "Kchenkitsch" (1990, Івано-Франківськ), "Колекція" (1993, Івано-Франківськ, Львів, Чернігів), "Іздрик: живопис, графіка, трансильванія".
- Власне, ті чотири роки новонавернений художник заробляє на життя своїми малюнками: роботи користувалися популярністю й зараз знаходяться в приватних колекціях та галереях України, Польщі, Німеччини, Австрії, Іспанії, США, Таїланду.

- У 1994 митець остаточно повертається до літературної творчості та діяльності. Автор "вийшов з підпілля", й у журналі "Сучасність" з'явилася перша "легітимна" публікація повісті ["Острів Крк"](#) (1994). Критика позитивно оцінила цей твір, і згодом він з'явився у польському перекладі на шпальтах журналу "Literatura na Świecie" та окремою книгою у 1998 під назвою "Острів Крк та інші історії".
- У перервах між написанням книг Ю. Іздрик співпрацює з газетою "День", продовжує редагувати "Четвер", займається музикою (проводить фортепіанний концерт № 1 ("Імпреза-93"), фортепіанний концерт № 2 (персональна виставка в Івано-Франківському художньому музеї), створює музичні цикли на вірші Анни Кирпан та Юрія

- Справжнім злетом у літературній творчості Юрка Іздрика стає роман ["Воццек"](#) (1998), у якому автор по-справжньому розкрив своє обдарування.
- У 2000 світ побачив наступний роман ["Подвійний Леон"](#).
- У 2004 з'являється принципово новий роман у новелах ["АМТМ"](#).
- У 2008 з'явився останній 30-ий номер журналу "Четвер", видавництво якого поки що призупинено.
- У 2009 видається збірка есеїв та шкіців ["Флешка 2GB"](#) та ["ТАКЕ"](#), за яку автор отримав нагороду "Книга року Бі-Бі-Сі 2009".
- У 2011 письменник представив книгу ["Underwor\(l\)d"](#) ("Підземелля") — поезії, есе та колажі.
- 2013 у Львові друком вийшла поетична збірка ["Іздрик. Ю"](#), поезиї якої публікуватися раніше у блозі автора "Мертвий

- Тривале метання поміж музикою, візуальним мистецтвом і літературою на сьогоднішній день вирішується на користь першого, хоча Ю. Іздрик продовжує писати вірші та працює над виданням вуличного журналу "Просто неба".
- Ю. Іздрик займається спільним музичним проектом з поетом та музикантом Григорієм Семенчуком "DrumТІатр".
- У 2014 під час перебування на Міжнародній стипендії для поетів і перекладачів поезії Meridian Czernowitz у Чернівцях разом із журналісткою і культурним критиком Євгенією Нестерович та фотографом Олександром Населенком розпочали роботу над медіапроектom Summa. Медіаскладова цього проекту передбачає постійне спілкування авторів з аудиторією. Активні учасники мають всі шанси на співавторство.

-
- Письменник добре знаний як і представник "станіславського феномену" Станіславський феномен — своєрідного мистецького угруповання літераторів Івано-Франківської області, — творці якого найповніше втілили український варіант постмодернізму у своїй творчості. За нетривіальним визначенням самого Іздрика, для "франківського феномена" притаманне прагнення ввібрати в себе всю культуру останніх ста років, двері до якої, ще недавно зачинені (хоч і не щільно), раптом широко відчинилися.

-
- *«Станіславівська література (не плутати з польським Просвітництвом) має ряд легко впізнаваних симптомів... Це герой, який є понтовим естетом, це його претензійний псевдоінтелектуальний любовний дендизм по Європі: Краків, Варшава, Венеція ... з неодмінними компонентами австро-угорської богемності: міською архітектурою, ніччю, кавою, цигарками й еротикою. Для постмодерності сюди наганяється велика пурга Літератури (тобто цитат із текстів + їхніх контекстів) – усе це має замилувати очі інтелектуалам» (Гребенюк, 2007: 45).*

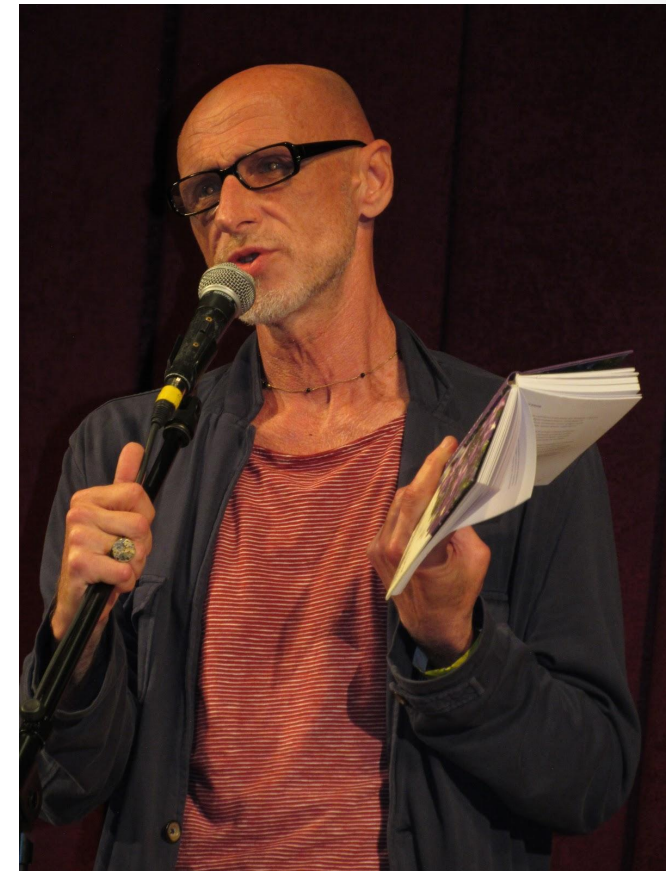
- У творчості авторів Станіславського феномену постмодернізм втілюється як «посткарнавальний синдром» (Ю. Андрухович), «малий апокаліпсис» (Ю. Іздрик), «рекомбінативність» (Т. Прохасько) .
- Ознака феномену – західництво і неприйняття традиційних цінностей. Ці письменники переформулюють український літературний канон та їх цікавить література як хвороба чи прояв людської слабкості.
- Це спільнота, яка в себе включає письменників і художників.
- І. Прохасько вважає що однією з основних характеристик Станіславського феномену було те, що він був складений з самодостатніх індивідів, кожен із яких годен був жити і працювати за межами цієї групи.
- Павлишин пише що Станіславський феномен „дає почуття стабільності, що опирається маргіналізації з центру“

- У своїх творах Ю. Іздрик досліджує власні переживання і рефлексії, а метою написання його творів є бажання „впроваджувати читача у дивний емоційний стан зависання між реальністю й сновидінням”.
- Щоб повністю розуміти його твори потрібен коментатор, який поясняє релігійний, культурний, соціальний досвід автора.
- Для автора його твори – акти самотерапії, сам Іздрик сказав: „ти просто переселяєш на папір власні проблеми, таким чином позбуваючись їх”

- Творчість Ю. Іздрика різноманітна, автор пише прозу, вірші, активно займається творчістю у театрі та кіно в ролі актора, сценариста та режисера.
- Його стосунок із літературою дуже особливий : *„Я не бачу ніяких ознак того, що колись повернуся до читання. І це суто нейрофізіологія. Для того, щоб успішно формувати своє identity, щоби вміти komponувати картину світу, мозок потребує багато слів, образів, сенсів, а отже – текстів, з яких він би міг черпати не тільки інформацію, не тільки знання, а й способи формування „Я”, орієнтири та зразки для цього. Певно, існує якийсь мінімально необхідний запас образів і смислів, без якого людина не може самореалізуватися, сформувати своє identity. Проте, коли „Я” уже сформовано, коли воно вписане в твою психічну структуру, нормально функціонує, набираючи навиків самодостаності і самоактуалізації, чужий досвід і додаткові сенси робляться непотрібними. Тому я не лише перестав читати, але й дивитися кіно, де наратив є основою твору. Не потребую більше ані чужих історій, ані чужого мовлення”.*

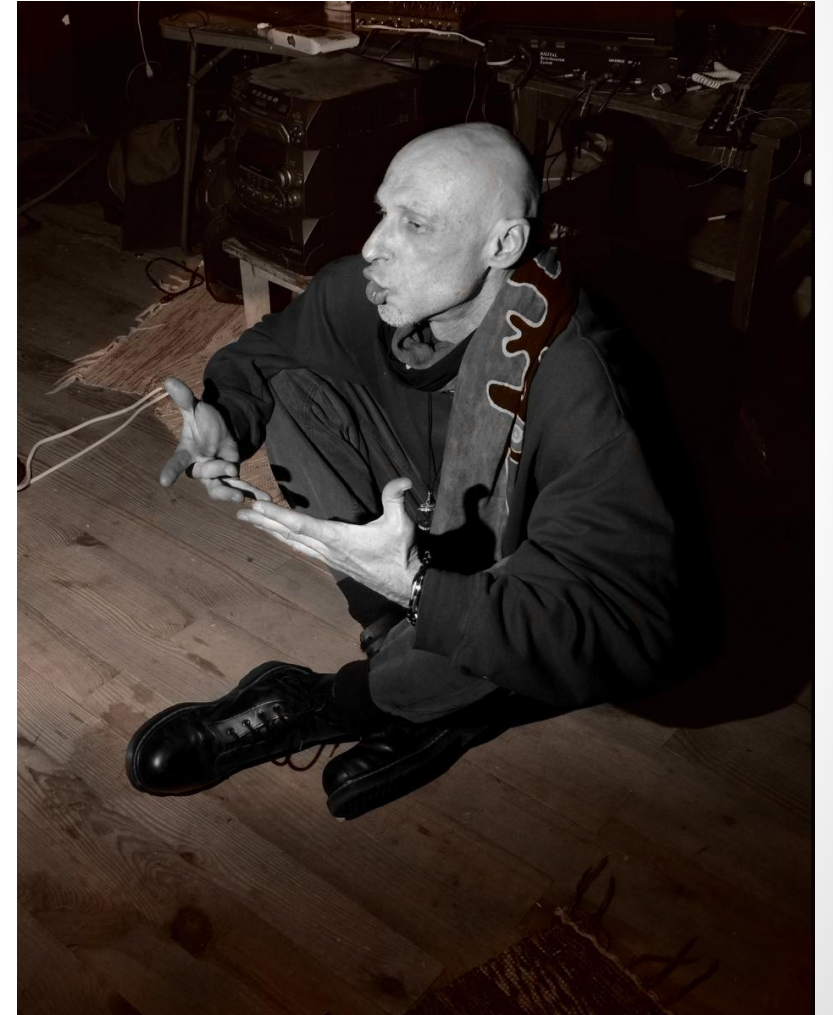

• Ю. Іздрик є автором наступних прозових творів:

- Острів КРК – новела, 1998 р.
- Воццек & воццекургія – роман, 1997 р.
- Подвійний Леон – роман, 2000 р.
- Інший формат: Юрко Іздрик, 2003 р.
- АМТМ – роман, 2005 р.
- ТАКЕ – нарис, 2009 р.
- Флешка-2 GB – новела, 2009 р.
- Флешка.Дефрагментація – новела, 2009 р.
- Номінація. Уся Проза Іздрика, 2016 р.
- Summa – роман, 2016 р.

- Ю. Іздрик співпрацював з Чернігівським театром та написав інсценізації: Цвіркун на запічку та Над прірвою в житті. Художні виставки автора проходили в Івано-Франківську в роках 1990, 1992-93, 1996, 1998 („Іздрик Юрій“, bez dat.). Ю. Іздрик був співавтором, ініціатором та виконавцем у проекті Адаптація.

-
- За словами поета, усі його вірші «з'явилися з кохання»
  - Його поезію можна розділити на три тематичні групи: вірші про кохання, вірші про життя і смерть, вірші про Бога .
  - Збірки поезії: «Ю» (2013), «Після прози» (2013), «АВ ОУТ» (2014), «Календар любові» (2015), «Папіроси» (2017), «Ліниві і ніжні» (2018), «Молитва», «Меланхолії», «Станіслав і 11 його визволителів»

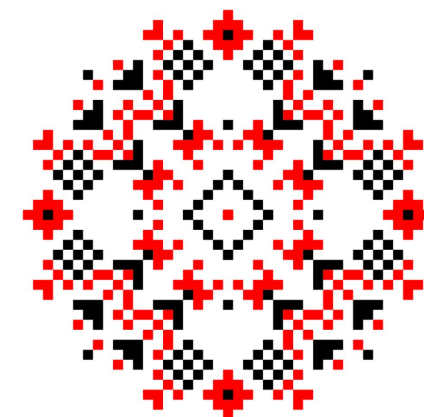
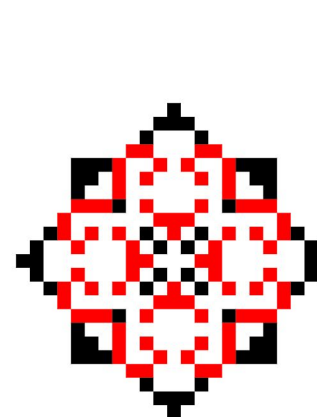
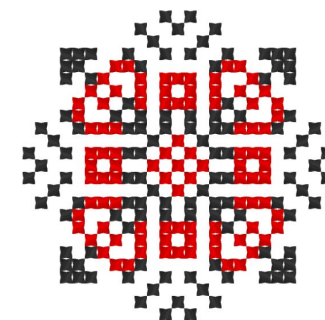
«ВИШИВАНКА»

- здавна вишиванка була важливою складовою гардеробу кожного українця. Це є невідчепна частина нашої культури та родинного дерева кожного співвітчизника. Докази, що вишиванка є однією із частин ДНК нашої нації сягають ще археологічних розкопок, у яких знаходили вовняний одяг, який був прикрашений різними кольорами ниток. Кожен стібок означав якесь послання, захист, любов, вірність — без них не відчувалась закінченість і цільність образу. Так і у поезії Ю. Іздрика кожна історія окремої людини доповнює картину нашої нації та становить її складову.

«ВИШИВАНКА»

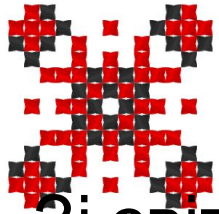
- за що не візьмешся – вузлів плутанина
заплетені сіті пропущені петлі
між схрещених нитей прошито людину
недбалою стьождою гладдю чи хрестиком
стежки ніби стяжки затягнуті туго
у мережу що межує з мереживом..

мій боже! мій боже! – кричиш йому в вухо
та будь же уважний чи хоч обережний!
та глухо у бога і хтось безперервно
пряде і гаптує пусту мішковину
а берег далекий манить оберегами
і кожна дорога – тонка павутина
опучками пальців без голки без ножиць
зубами чи нігтями – хто вже як може
невидиму нитку на інші несхожу

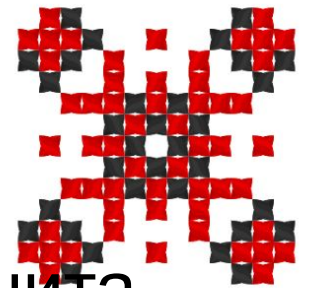

«ВИШИВАНКА»

- Юрій Іздрик у вірші «Вишиванка» розповідає про своє бачення світу в порівнянні з давнім українським вбранням. Нитки, якими створюється унікальний малюнок є сплетінням життя різних людей:

«між схрещених нитей прошито людину
недбалою стьожкою гладдю чи хрестиком».

- Зі світу Ю. Іздрика визирав людина у «вузлів плутанині», прошита «недбалою стьожкою гладдю чи хрестиком» — у цьому абсурдному світі, де кожен виплутує свою «нитку» й шукає «павутинку зі світла». За цими образами ниток, шиття й вишивання — немов ціла філософія життя в підвішеному «на нитках» світі без опори, що його нафантазувала свідомість (чи підсвідомість) збентеженого ліричного героя.
- Асоціативна поезія багато чого залишає «на розсуд» читачів.

«ВИШИВАНКА»

- Митець надзвичайно уважний до художніх засобів: «стежки ніби стяжки», «кожна дорога - тонка павутина», «невидиму нитку на інші несхожу / виплутує кожен... ну мало не кожен».
- Умовно цю поезію, як і кожен вірш Ю. Іздрика, можна поділити на кілька частин, але остання завжди буде життєствердною. Торжествують оптимізм, добро і світло й у цьому вірші:

кохана

дитинко

ми й в сутінках світу

де поспіхом навхрест прострочено мить

знайдемо свою павутинку зі світла

вона не урветься -

вона задзвенить.

*«Я не знаю, як змінити світ на краще,
але потроху вчуся змінювати на краще
себе».*

Юрій Іздрик

«МОЛИТВА»

- До молитви як спілкування людини з Богом Ю. Іздрик звертався не раз. Інша річ, що до розшифрування смислу молитви як дійства ставлення у поета неоднозначне. У вірші «Аргентина» Ю. Іздрик писав: «я бачив молитву як камінь / я бачив молитву як танець / я бачив молитву маленьку як вічко у дверях на дно».
- Вірш набув особливо широкого розголосу після демонстрації проекту відеопоезії «Україна. З вірою в серці». Тоді його прочитав актор Остап Ступка.
- Причиною ж появи самого ролика стали події Антитерористичної операції на сході України, починаючи з квітня 2014 р. й до кульмінації в момент Іловайського котла в серпні, коли загинули сотні українських захисників. Чи не з цієї причини читачі вважають вірш «Молитва» проханням бійця, зверненим до Бога, щоб той не залишав його у хвилину страшної небезпеки.

«МОЛИТВА»

- коли повертається світ спиною
і знов поміж нами відстань і стіни
говори зі мною
говори зі мною
хай навіть слова ці нічого не змінять

і коли вже довкола пахне війною
і вже розгораються перші битви
говори зі мною
говори зі мною
бо словом також можна любити

я одне лиш знаю і одне засвоїв

«МОЛИТВА»

- У поезії «Молитва» поет подав звичний християнський обряд за рятівний жилет людини, яка знаходиться у відчаї.
- Передчуття неминучого бою, страх, безвихідність змушує головного героя звертатись до Бога, як до єдиного спасіння. У цій поезії поєднується зворушеність словами віри та невимовне передчуття смерті, яка стоїть у персонажа за спиною.
- Постійне повторення слова «говори» звучить як заклинання. Людина в небезпеці відчуває себе безсилою, не здатною щось змінити на краще, починає розуміти силу слова, яке може статися тілом, тобто допомогти вціліти живій істоті з плоті й крові